

Stanovy

Článek 1: Název a základní ustanovení

1. Česká astronomická společnost, (dále jen ČAS) sdružuje vědecké a odborné pracovníky a přátele astronomie a příbuzných věd. ČAS byla založena v Praze dne 8. prosince 1917.
2. Pro zahraniční komunikaci používá ČAS anglický název Czech Astronomical Society.

Článek 2: Sídlo

1. Sídlem ČAS je Fričova 298, 251 65 Ondřejov.

Článek 3: Účel

1. Účelem ČAS je podílet se na rozvoji astronomie a příbuzných věd. Ve své činnosti ČAS respektuje zásady a metody vědecké práce.

Článek 4: Hlavní činnost

1. ČAS v rámci hlavní činnosti zejména:
  1. všestranně podporuje rozvoj astronomie,
  2. orientuje zájem členů na řešení těch otázek, které jsou pro rozvoj astronomie důležité,
  3. koordinuje spolupráci svých členů,
  4. orientuje se na práci s mládeží,
  5. rozvíjí různé formy péče o talentované žáky a studenty v astronomii, astrofyzice a příbuzných oborech,
  6. vyvíjí popularizační činnost,
  7. vyjadřuje se k problematice ochrany životního prostředí, zejména světelného znečištění,
  8. g. poskytuje svým členům pomoc v odborné práci a přispívá ke zvýšení jejich odborné úrovně,
  9. rozvíjí styky s organizacemi zaměřenými na činnost v příbuzných oborech.
2. Pro realizaci hlavní činnosti ČAS zejména:
  1. pořádá vědecké a pracovní konference, přednášky, diskuse, kurzy, kroužky, zájezdy, dětské tábory, vzdělávací akce pro mládež apod.,
  2. organizuje astronomická pozorování, pozorovací kampaně a expedice,
  3. vyjadřuje se k vědecké, publikační činnosti a obsahu školních učebnic v oboru,
  4. může vyvíjet ediční činnost,
  5. ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) ČR organizuje Astronomickou olympiádu, workshopy, letní školy a další aktivity přispívající k rozvoji nadaných žáků a studentů,
  6. může vypisovat soutěže a oceňovat významné výsledky,
  7. vystupuje ve veřejných sdělovacích prostředcích,
  8. aktivně se účastní veřejných diskusí,
  9. poskytuje odbornou poradenskou a konzultační činnost,
  10. vydává pro své členy věstník ČAS,
  11. působí v oblasti elektronických médií, zejména provozuje popularizační weby.

Článek 5: Členství

1. Členství je individuální a kolektivní.
2. Individuální členství může být též čestné.

Článek 6: Vznik individuálního členství

1. Individuálním členem ČAS se může stát každý, kdo dovršil věku 15 let a má zájem o astronomii nebo příbuzné obory, jestliže podá přihlášku.
2. Členství vzniká schválením členství Výkonným výborem na základě podané přihlášky.

Článek 7: Vznik kolektivního členství

1. Kolektivním členem se mohou stát právnické osoby nebo jejich části (dále jen organizace), projeví-li o kolektivní členství zájem podáním písemné přihlášky.
2. Podmínky kolektivního členství, včetně zastupování kolektivního člena v orgánech ČAS, sjednává a o přijetí rozhoduje Výkonný výbor.
3. Členství vzniká podepsáním smlouvy o kolektivním členství oběma stranami.

Článek 8: Vznik čestného členství

1. Čestným členem ČAS se může stát významná domácí nebo zahraniční osobnost působící v oboru astronomie nebo příbuzných oborech.
2. Čestné členy volí Sjezd na návrh Výkonného výboru.

Článek 9: Organizace členství

1. Každý člen může být registrován ve více složkách, přičemž právě v jedné je členem kmenovým.

Článek 10: Seznam členů

- Seznam členů je veden Výkonným výborem, který v seznamu provádí zápisy a výmazy týkající se členství v ČAS. Výbory složek průběžně aktualizují údaje těch členů, kteří jsou kmenovými členy jejich složky.
- Všichni členové ČAS mohou do seznamu členů ČAS nahlížet, pokud o to projeví zájem.
- Seznam členů ČAS je neveřejný.

Článek 11: Práva a povinnosti členů

1. Členům přísluší práva:
  1. volit a od 18 let věku být voleni do orgánů ČAS,
  2. volit delegáty na Sjezd a podílet se na jeho jednání s tím, že delegát může zastupovat pouze jednu složku, dle vlastního rozhodnutí, a má pouze jeden mandát,
  3. být členem komisí, pracovních skupin, delegací apod. vytvářených orgány ČAS,
  4. podávat stížnosti orgánům ČAS a odvolávat se proti jejich rozhodnutí,

5. podávat návrhy a hlasovat o návrzích podávaných na schůzích, konferencích a jiných akcích pořádaných ČAS,
  6. být informován o pořádání akcí ČAS a zúčastňovat se jich,
  7. přednostně získávat za stanovenou cenu časopisy a publikace vydávané ČAS.
2. Členové ČAS jsou povinni:
1. zachovávat ustanovení stanov a podle svých možností se podílet na realizaci hlavní činnosti ČAS,
  2. platit členské příspěvky.

Článek 12: Zánik členství

1. Individuální nebo kolektivní členství v ČAS zaniká:
  1. písemným prohlášením člena, že z ČAS vystupuje,
  2. nezaplacením členských příspěvků do termínu stanoveného Výkonným výborem, přičemž toto ustanovení se nevztahuje na čestné členy,
  3. vyloučením člena,
  4. úmrtím člena, u právnické osoby jejím zrušením.
2. Individuální i kolektivní člen může být vyloučen z vážných důvodů, zejména jedná-li v rozporu s povinnostmi, jež mu ukládají stanovy. O vyloučení rozhoduje Výkonný výbor.
3. Člen může do patnácti dnů od doručení rozhodnutí o vyloučení požádat Revizní komisi o přezkoumání rozhodnutí o vyloučení.

Článek 13: Funkční období volených orgánů

1. Funkční období volených orgánů je čtyřleté.

Článek 14: Sjezd

1. Sjezd je nejvyšším orgánem ČAS.
2. Účastníky Sjezdu jsou delegáti složek a členové ČAS. Účastníky mohou být i zástupci kolektivních členů podle čl. 7, odst. 2 a pozvaní hosté.
3. Hlasovací a volební právo mají pouze delegáti složek a kolektivních členů.
4. Sjezdu přísluší:
  1. určovat hlavní směry činnosti ČAS pro období do příštího řádného Sjezdu,
  2. kontrolovat usnesení předchozího Sjezdu,
  3. projednávat a schvalovat zprávu o činnosti a hospodaření ČAS za minulé období a zprávu Revizní komise,
  4. volit čestné členy,
  5. volit čestného předsedu,
  6. usnášet se na zásadních hospodářských opatřeních,
  7. určovat počet členů Výkonného výboru a počet členů Revizní komise a počet jejich náhradníků, přičemž Výkonný výbor musí mít minimálně tři členy, stejně tak i Revizní komise musí být minimálně tříčlenná,
  8. volit předsedu ČAS, hospodáře, další členy Výkonného výboru, členy Revizní komise a jejich náhradníky,
  9. projednávat odvolání členů proti rozhodnutí nižšího orgánu,
  10. schvalovat volební řád a jednací řád Sjezdu,
  11. usnášet se na stanovách a jejich změnách,
  12. usnášet se na rezolucích,

13. usnést se na zrušení ČAS.

Článek 15: Svolání Sjezdu

1. Řádný Sjezd je svoláván Výkonným výborem.
2. Řádný Sjezd je svoláván v návaznosti na délku funkčního období orgánů volených Sjezdem.
3. Výkonný výbor může svolat mimořádný Sjezd z vlastního podnětu. Mimořádný Sjezd svolává Výkonný výbor vždy na žádost alespoň jedné třetiny členů ČAS, nejpozději do dvou měsíců od předložení písemné žádosti.
4. Výkonný výbor svolává mimořádný Sjezd v případě, že o to požádá Revizní komise, nejpozději do dvou měsíců od předložení písemné žádosti.
5. Výkonný výbor oznámí termín konání Sjezdu, a to řádného i mimořádného, všem členům ČAS nejméně 40 dní před tímto termínem, spolu s programem a klíčem pro volbu delegátů.
6. Počet delegátů Sjezdu jednotlivých složek je stanovován na základě počtu kmenových členů dané složky k datu stanovenému Výkonným výborem, přičemž jeden delegát připadá na maximálně každých dvacet započatých členů složky.

Článek 16: Jednání Sjezdu

1. Sjezdu předsedá a jeho jednání řídí předseda, popřípadě místopředseda nebo jiný člen Výkonného výboru, který byl pověřen řízením Sjezdu.
2. Sjezd je způsobilý jednat a usnášet se, je-li přítomna alespoň polovina delegátů. Nesejde-li se v určenou dobu potřebný počet delegátů, koná se Sjezd o půl hodiny později a je způsobilý se usnášet za jakéhokoliv počtu přítomných delegátů.
3. K přijetí usnesení Sjezdu je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných delegátů.
4. K usnesení o změně stanov nebo o zániku ČAS je třeba souhlasu nejméně tří pětin přítomných delegátů.
5. Sjezd volí předsedu, hospodáře, další členy Výkonného výboru, členy Revizní komise a jejich náhradníky tajným hlasováním na základě kandidátní listiny sestavené z návrhu členů Výkonného výboru a delegátů Sjezdu.

Článek 17: Statutární orgán

1. Statutárním orgánem ČAS je předseda.
2. Předseda ČAS zastupuje a jedná jejím jménem.
3. Předseda se za ČAS podepisuje tak, že k názvu ČAS připojí svůj podpis s uvedením funkce.
4. Předseda řídí aktivity Výkonného výboru.
5. Předseda může část svých pravomocí delegovat na pověřeného člena Výkonného výboru.
6. Předseda může svou funkci vykonávat po dobu maximálně dvou po sobě jdoucích funkčních období.
7. Nemůže-li předseda ČAS vykonávat svou funkci, vykonává ji místopředseda.

Článek 18: Výkonný výbor

1. Výkonný výbor řídí činnost ČAS v období mezi Sjezdy. Výkonnému výboru přísluší:
  1. plnit usnesení Sjezdu, vypracovat v rámci stanov organizační a jednací řád,

2. volit místopředsedu ČAS ze svého středu a pověřovat členy Výkonného výboru specifickou agendou,
3. schvalovat výroční zprávu o činnosti ČAS, zprávu o hospodaření, účetní závěrku a usnesení o náhradě případné ztráty,
4. vypracovávat plán činnosti ČAS na následující rok,
5. vypracovávat finanční plán na následující rok, včetně určení výše individuálních i kolektivních členských příspěvků,
6. brát na vědomí Revizní zprávu, přičemž Výkonný výbor je povinen odstranit veškeré nedostatky, na které Revizní zpráva upozorňuje,
7. projednávat návrhy podané orgány a členy ČAS a vzešlé z plenárních schůzí členů ČAS,
8. zabezpečovat přípravu Sjezdu,
9. zřizovat nebo rušit složky a odborné skupiny,
10. zřizovat komise ČAS a jmenovat jejich členy,
11. sjednávat podmínky kolektivního členství právnických osob,
12. sjednávat mezinárodní spolupráci širšího rozsahu.

Článek 19: Jednání Výkonného výboru

1. Schůzi Výkonného výboru svolává předseda podle potřeby, zpravidla však šestkrát do roka. Předseda svolá schůzi Výkonného výboru do dvou týdnů, byl-li o to požádán alespoň třetinou členů Výkonného výboru. Nesvolá-li předseda v takovém případě schůzi Výkonného výboru, učiní tak místopředseda.
2. Schůzi Výkonného výboru řídí předseda, případně místopředseda nebo pověřený člen Výkonného výboru.
3. Výkonný výbor je schopný jednat a usnášet se, je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů.
4. K přijetí usnesení Výkonného výboru je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.
5. Při odstoupení nebo úmrtí člena Výkonného výboru lze na jeho místo kooptovat nového člena. Kooptovat lze však nejvýše polovinu členů Výkonného výboru.

Článek 20: Revizní komise

1. Revizní komise vykonává dohled nad hospodařením ČAS a dohlíží na dodržování ustanovení stanov a dalších předpisů.
2. Členství v Revizní komisi není slučitelné s funkcí předsedy, členstvím ve Výkonném výboru ani s funkcí likvidátora.
3. Revizní komise podává Výkonnému výboru a Sjezdu zprávu o revizi. Výkonný výbor se bez přihlídnutí ke zjištěním Revizní komise nemůže usnést o účetní závěrce ani o úhradě ztráty.
4. Oznámení o zjištění případných nedostatků Revizní komise neprodleně směřuje k předsedovi a Výkonnému výboru, případně, vyžadují-li to okolnosti, Sjezdu.
5. Při odstoupení nebo úmrtí člena Revizní komise má Revizní komise právo kooptovat na jeho místo nového člena. Kooptovat lze však nejvýše polovinu členů Revizní komise.

Článek 21: Plenární schůze

1. Plenární schůze členů ČAS se mohou zúčastnit všichni členové ČAS a hosté pozvaní předsedou ČAS.
2. Program plenární schůze zpravidla sestává z odborné části a z volné diskuse o činnosti ČAS.
3. Plenární schůzi svolává Výkonný výbor ČAS.

Článek 22: Čestný předseda

1. Funkce čestného předsedy je určena pro různorodé aktivity zejména na poli odborně vědeckém, reprezentačním nebo společenském.
2. Práva a povinnosti čestného předsedy jsou stejná, jako práva a povinnosti čestných členů.
3. Čestného předsedu volí Sjezd obdobným způsobem a za stejných okolností, jako čestné členy.
4. Funkce čestného předsedy nemusí být obsazena.

Článek 23: Složky

1. ČAS může zřizovat složky.
2. Složkami se rozumí:
  1. pobočky, které sdružují členy ČAS podle územního principu v místech, kde jsou pro jejich činnost předpoklady,
  2. sekce, které sdružují členy ČAS podle jejich zájmu nebo odborné činnosti.

Článek 24: Organizace složek

1. Činnost složky řídí výbor složky, který má nejméně tři členy a je volen na plenární schůzi členů složky, korespondenčně, nebo elektronicky.
2. Výbor složky obsadí alespoň funkce předsedy, místopředsedy a hospodáře.
3. Pravidla jednání výborů složek jsou stejná, jako pravidla jednání Výkonného výboru.
4. Výbory složek svolávají plenární schůze svých členů podle potřeby nebo na přání nejméně jedné třetiny členů složky.
5. Plenární schůze složek je schopna jednat a usnášet se, je-li přítomna alespoň polovina členů složky. Nesejde-li se v určenou hodinu potřebný počet členů, koná se schůze o půl hodiny později za jakéhokoliv počtu přítomných.

Článek 25: Práva a povinnosti složek

1. Složky mohou:
  1. v souladu se stanovami zavést vlastní organizační a jednací řád, přičemž organizační a jednací řád složky nabývá platnosti po schválení Výkonným výborem,
  2. stanovit povinnost placení a výši ročního příspěvku do složky nad rámec členských příspěvků stanovených Výkonným výborem,
  3. zřizovat vlastní bankovní účty,
  4. v souladu se stanovami hospodařit s prostředky, které si samy v souladu s principy hospodaření ČAS zajistí,
  5. přizvat k činnosti externí spolupracovníky, kteří nejsou členy ČAS; ti však na schůzích nehlasují, nevolí a nejsou voleni,
  6. navazovat mezinárodní styky a spolupráci týkající se jejich činnosti,

7. účastnit se prostřednictvím svého předsedy nebo jiného svého člena schůzí Výkonného výboru, projednávají-li se věci týkající se jeho složky,
  8. zřizovat odborné skupiny a komise.
2. Složky jsou povinny:
    1. plnit všeobecné povinnosti, tedy stejné povinnosti pro všechny složky, stanovené Výkonným výborem,
    2. informovat své členy o rozhodnutích Výkonného výboru, která se jich týkají,
    3. průběžně spravovat seznam členů v rozsahu určeném Výkonným výborem.

Článek 26: Odborné skupiny a komise

1. Odborné skupiny a komise jsou zřizovány za účelem plnění konkrétních úkolů.
2. Odborné skupiny a komise jednájí podle pokynů zřizovatele.
3. Členy odborných skupin a komisí mohou být i nečlenové ČAS, zejména mají-li komise za úkol koordinovat činnost mezi ČAS a jinými organizacemi.

Článek 27: Sekretariát

1. Výkonný výbor může k zabezpečení běžných administrativních činností zřídit sekretariát, jehož vedoucím je tajemník.
2. Rozsah práce sekretariátu určuje Výkonný výbor.
3. Tajemník a případní další pracovníci sekretariátu mohou být zaměstnanci ČAS ve smyslu obecně právních předpisů a nemusí být členy ČAS.

Článek 28: Principy hospodaření

1. K hospodářskému zajištění činnosti ČAS slouží:
  1. členské a mimořádné členské příspěvky,
  2. převzatý majetek,
  3. prostředky poskytované Radou vědeckých společností nebo jinými organizacemi,
  4. příjmy vyplývající z vlastní činnosti ČAS,
  5. sponzorské příspěvky, dary jednotlivců i organizací, dědictví a odkazy.
2. Při hospodaření se ČAS řídí obecnými předpisy.

Článek 29: Zánik a likvidace

1. Jestliže ČAS zanikne, případně její majetek, jenž zbude po úhradě závazků Radě vědeckých společností nebo obdobnému orgánu s podmínkou, že jej odevzdá jiné dobrovolné organizaci, která by se do tří let po zániku ČAS ustavila pro plnění podobných úkolů v oboru astronomie.

Článek 30: Závěrečná ustanovení

1. Usnesení orgánů ČAS, jež se týkají jejich členů a jiné závažné skutečnosti se oznamují členům ve věstníku ČAS.

Stanovy byly schváleny na 21. sjezdu ČAS dne 18. září 2021.